

Jobertová, Daniela (ed.): V hlavní roli text. Podoby a proměny scénického čtení

Autor článku: [Hana Strejčková](#) - 17.9.2014
ISBN: 978-80-7331-307-4

RECENZE

KULTURA

Daniela Jobertová (ed.): *V hlavní roli text: Podoby a proměny scénického čtení*. NAMU – nakladatelství Akademie múzických umění v Praze, Praha 2014, 272 s.

Odborná publikace *V hlavní roli text: Podoby a proměny scénického čtení* nahlíží z mnoha úhlů na fenomén scénického čtení. Autoři příspěvků, jak teoretici, dramaturgové, režiséři, divadelní tvůrci a aktéři, tak příznivci či odpůrci scénického čtení, ve svých studiích nastínili jeho vývoj po roce 1989 do současnosti, pojmenovali jeho přínosy i úskalí, shrnuli zkušenosti z praxe. Monografie, jež jako první u nás zevrubněji, i když ne vyčerpávajícím způsobem, reflektuje scénické čtení, se však neomezuje pouze na českou kulturní scénu, ale přináší i pohledy ze zahraničí.

Scénické čtení není u nás již dlouhodobě neznámým pojmem. I když se o čtení nepíše tolik jako o tzv. řádných inscenacích s předpokládaným vyšším počtem repríz, děje se jich poměrně mnoho, dokonce si vybudovalo poměrně věrnou diváckou obec. Přesto si však každý může pod scénickým čtením představit cokoliv jiného. Kniha, editorsky zpracovaná **Danielou Jobertovou**, proto upřesňuje jak jeho definici, tak terminologické rozpětí tohoto fenoménu. Táže se a následně reflektuje, co se například skrývá pod scénickou črtou, inscenovaným čtením. Čím je odlišná scénická skica, co je to event nebo work in progress? Je scénické čtení nehotová divadelní inscenace, performance, happening? Je to pouhá služba textu a jeho autorovi? Anebo úsporná dramaturgická varianta, jak prezentovat nejnovější texty? Proč je jeho kouzlo v neopakovatelnosti? Rozmanitost a svébytnost scénického čtení je v publikaci silně podtržena různorodostí pohledů a zkušeností jednotlivých autorů.

Monografie je rozdělena na čtyři hlavní tematické oddíly. První kapitola, nazvaná *Scénické čtení jako inspirace i hrozba*, vymezuje základní charakteristiky scénického čtení, jeho podoby a proměny v historicko-společenském kontextu. Čtyři úvodní studie také poskytují zevrubný přehled pozitiv i výhrady odpůrců. Druhý oddíl *Scénická čtení na českých scénách po roce 1989* se podrobněji věnuje šesti konkrétním reprezentantům čtení, a to brněnským Salonům původní tvorby, Činohernímu studiu v Ústí nad Labem, dramaturgii Eliadovy knihovny v Divadle Na zábradlí, souboru M. U. T., Divadlu v Dlouhé a Divadlu Letí. Ve třetí části se autoři zamýšlejí nad fenoménem scénického čtení v zahraničí, ať o jeho formách v minulosti, či v aktuálních podobách. Čtenáři je nabídnut historický vhled na divadlo **Karla Krause**, na francouzskou scénu, jsou mu předloženy polské zkušenosti, popis praxe ve Velké Británii nebo v Rusku. Závěrečné příspěvky, sdružené pod názvem *Svědectví a rozhovory*, přináší osobní zkušenosti tvůrců z různých oborů. Cenná je dokumentační činnost kolektivu autorů, neboť zároveň se statěmi jsou uvedeny soupisy realizovaných scénických čtení.

Monografie *V hlavní roli text: Podoby a proměny scénického čtení* nestraní zastáncům ani kritikům scénického čtení. Mozaikovitě předkládá fakta, úvahy, postřehy a zkušenosti se scénickým čtením z naší kulturní scény i zahraničí. A díky tomu, že v centru zájmu je právě scénické čtení, které je u nás dosud ne zcela prozkoumaným územím, stojí za to si monografii minimálně jednou pročit.

Zdroj: <http://iliteratura.cz/Clanek/33651/jobertova-daniela-ed-v-hlavni-rol-text-podoby-a-promeny-scenickeho-cteni>